

**Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc**

Č.j.: KUOK 9632/2015
SpZn: KÚOK/101403/2014/OŽPZ/431
vyřizuje: RNDr. Miroslava Kudýnová
tel.: 585 508 431
e-mail: m.kudynova@kr-olomoucky.cz

V Olomouci dne 28. 1. 2015

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, věcně a místně příslušný podle ustanovení § 67 zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. h/ zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve věci **povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů** pro záměr „**Větrné elektrárny Maletín**“ na základě žádosti, kterou podala společnost VTE Maletín s.r.o., Krajní 233, 290 01 Poděbrady-Kluk, IČ: 24294527, zastoupená na základě plné moci Ing. Alešem Hanslíkem, [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] (dále jen „žadatel“), rozhodl v souladu s § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, takto:

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, žadateli

povoluje výjimku

podle § 56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) ze zákazů u zvláště chráněných živočichů: **křepelka polní** (*Coturnix coturnix*), **čáp černý** (*Ciconia nigra*), **netopýr rezavý** (*Nyctalus noctula*) a **netopýr hvízdavý** (*Pipistrellus pipistrellus*), zařazených v kategorii silně ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. b/ zákona), kteří jsou zároveň předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, z důvodu podle § 56 odst. 2 písm. c/ zákona - z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.

Pro záměr „Větrné elektrárny Maletín“ – větrné elektrárny (VTE) typu Vestas V112-3 MW, v k. ú. Javoří u Maletína (6 ks VTE) a k. ú. Starý Maletín (1 ks VTE) - se povoluje výjimka ze zákazů podle § 50 odst. 2 zákona, tj. zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně k rušení na hnízdišti (u křepelky polní) a k rušení při lovu a přeletech v území (u čápa černého, netopýra rezavého a netopýra hvízdavého) v důsledku změny jejich biotopu.

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

1. Po dobu výstavby bude na staveništi vykonávat činnost biologický dozor (tj. osoba schopná determinace zvláště chráněných druhů, např. autorizovaná osoba k provádění biologického hodnocení podle § 67 zákona), která bude nápomocna dohledem nad dodržováním ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, kteří by mohli být na staveništi dotčeni, tak, aby nedošlo k jejich poškození (zranění či usmrcení jedinců

či jejich vývojových stadií).

2. Před zahájením terénních prací zajistí žadatel (investor) provedení průzkumu dotčených ploch z hlediska výskytu zvláště chráněných živočichů za účasti biologického dozoru, aby mohla být v případě nutnosti operativně provedena opatření k zabránění rušení nebo zraňování těchto živočichů.
3. Skrývka svrchní vrstvy půdy bude provedena v mimovegetačním období (v období listopad – březen).
4. Výstavba větrných elektráren včetně příjezdových komunikací bude realizována mimo hnízdní období ptáků (mimo období od začátku dubna do konce července), stavba jednotlivých VTE bude provedena souběžně.
5. Denní a noční výstražné letecké překážkové značení VTE podle požadavků Úřadu pro civilní letectví, bude respektovat i požadavky ochrany přírody a krajiny - stínění světla ze stran, přerušované bílé nebo červené světlo s co nejmenší intenzitou a nízkou frekvencí záblesků, synchronizované záblesky světla na jednotlivých VTE, vyloučeno bude stálé nebo rychle pulzující červené světlo.
6. VTE budou provedeny s antireflexní matnou povrchovou úpravou v odstínech světle šedé barvy. Na stožárech větrných elektráren bude vyloučeno umístování reklam a zařízení, která s elektrárkami nesouvisí.
7. Žadatel (investor) zajistí po dokončení stavby provádění následného biologického monitoringu vlivu větrných elektráren na ptáky a netopýry (podle Metodiky ČESON – Bartonička, Řehák, 2012). Monitoring bude prováděn po dobu dvou let po uvedení větrných elektráren do provozu, zahájen bude ve vegetační době následující po čase uvedení VTE do provozu, na počátku jara, v dalším roce bude monitoring prováděn v období od dubna do října. Zvláště bude pozornost věnována období od 15. července do 15. října v kalendářním roce.
8. Závěrečnou zprávu o výsledcích monitoringu v tištěné nebo elektronické podobě předá investor povolujícímu orgánu ochrany přírody po ukončení monitoringu.

Výjimka platí pro záměr „Větrné elektrárny Maletín“.

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

VTE Maletín s.r.o., Krajiní 233, 290 01 Poděbrady-Kluk, IČ: 24294527

Odůvodnění

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (dále krajský úřad), jako příslušný orgán ochrany přírody obdržel dne 11. 11. 2014 žádost, kterou podala společnost VTE Maletín s.r.o., Krajiní 233, 290 01 Poděbrady-Kluk, IČ: 24294527, prostřednictvím zplnomocněného zástupce Ing. Aleše Hanslíka, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Žádost se týká akce „Větrné elektrárny Maletín“ u obce Maletín, v katastrálním území Javoří u Maletína a Starý Maletín. Je žádána výjimka ze zákazů u zvláště chráněných živočichů podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Záměr je situován do nezastavěného území severně a severovýchodně od obce Maletín, směrem k obci Krchleby. Plochy jsou nyní využívány jako orná půda, v sousedství lokality se nachází souvislejší lesní porost. Záměr je umístěn v blízkosti stávající větrné elektrárny typu Vestas V90 jiného provozovatele. Záměr spočívá ve výstavbě větrného parku o sedmi větrných elektrárnách (VTE). Šest VTE je navrženo v k.ú. Javoří u Maletína,

1 VTE v k. ú. Starý Maletín, u hranice k. ú. Javoří u Maletína. Jde o identické stroje s rotorem ve výšce 119 m, s průměrem rotorů 112 m. Pro VTE budou využita zařízení Vestas Wind Systems typ Vestas V112-3 MW. Tento typ elektrárny je vybaven systémem OptiSpeed®. Rotor může pracovat s variabilním systémem otáček. Pomocí zařízení OptiTip® jsou úhly nastavení listů rotoru dále regulovány, takže se úhel nastavení listů vždy optimálně přizpůsobuje příslušným větrným podmínkám. Tímto je optimalizována výroba energie a vývoj hluku.

Podkladem k žádosti je vedle plné moci k zastupování průvodní dokument (zprac. Ing. Aleš Hanslík, 11/2014) – žádost s popisem záměru a vyjádřeními k záměru: stanovisko Městského úřadu Zábřeh, stavebního a vyvlastňovacího úřadu ze dne 16. 1. 2012 k souladu s územně plánovací dokumentací a dopis ČEZ Distribuce, a.s. ze dne 20. 10. 2014 k distribuci elektrické energie, situační výkres širších vztahů SO 100 Větrný park (zprac. Puttner, s.r.o., Brno, 07/2014) a „Celoroční biologické posouzení záměru výstavby větrných elektráren spolu s návrhy opatření pro zmírnění uvažovaných negativních vlivů VTE Maletín, záměr výstavby sedmi větrných elektráren“ (zpracovatel Mgr. Radim Kočvara, 11/2012).

Podle závěrů biologického hodnocení může být negativně ovlivněn zvláště chráněný druh křepelka polní, a to rušením s předpokladem opuštění stanoviště, kde hnízdí a přesunutím hnízdního stanoviště, a dále nelze zcela vyloučit rušení u čápa černého, netopýra rezavého a netopýra hvízdavého při možných přeletech a lovu.

Je žádána výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů, zařazených v kategorii silně ohrožených. Žadatel uvádí tuto specifikaci zásahů u jednotlivých druhů:

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*) – žádost se týká rušení druhu na hnízdišti. Týká se jednoho hnízdícího páru, což je z pohledu populace druhu zcela zanedbatelné. Čáp černý (*Ciconia nigra*) – žádost se týká potenciálně možného rušení druhu při možných přeletech v území. Hnízdiště druhu ani potravní stanoviště nebyly v zájmové lokalitě prokazatelně zjištěny, nebudou proto dotčena. Populace druhu nebude ovlivněna. Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*) a netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*) – žádost se týká možného rušení druhů při lovu a možných přeletech. Nebudou dotčeny kolonie druhů (přítomnost druhů nebyla v území prokázána ani při průzkumech u stávající VTE, ani při průzkumech v rámci přípravy záměru). Případné kolize lze označit za teoreticky možné, ale velmi málo pravděpodobné.

Dále je žádán souhlas se změnou biotopu předmětné lokality (posouzeno v rámci žádosti o povolení výjimky pro zásah, při kterém dojde ke změně biotopu zvláště chráněných živočichů).

Žadatel odůvodňuje záměr takto: prvotním důvodem pro volbu lokality u obce Maletín je snaha provozovatele elektrické distribuční soustavy zajistit stabilitu distribuční sítě jak regionální (v oblasti hranice Olomouckého a Pardubického kraje), tak lokální (zásobování obcí Třebořov, Petrušov, Maletín, Krchleby). Potřebu záměru odůvodňuje dále povinností státu plnit limity Evropské unie v oblasti využívání alternativních zdrojů energie (Směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropy č. 2001/77/ES o podpoře výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů na vnitřním trhu s elektrickou energií). Cíle a záměry Směrnice jsou v ČR implementovány do Státní energetické koncepce České republiky a do zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů (aktuální právní úprava podle zákona č. 165/2012 Sb.). Dalším argumentem pro umístění záměru v dané lokalitě jsou vhodné přírodní podmínky, zejména dostatečná a energeticky využitelná rychlost větru.

Žadatel navrhuje podmínky pro realizaci záměru, které vycházejí ze zpracovaného biologického průzkumu, projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a z podmínek Závěru zjišťovacího řízení.

K záměru bylo provedeno zjišťovací řízení podle zákona č. 110/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. KÚOK vydal Závěr zjišťovacího řízení pro záměr „Větrné elektrárny Maletín“ dne 6. 2. 2013, čj. KUOK 15120/2013.

Toto správní řízení se týká téhož záměru, který byl na KÚOK projednáván v řízení Sp.Zn. KÚOK/44874/2013/OŽPZ, v němž odvolací orgán, Ministerstvo životního prostředí, vydalo rozhodnutí ze dne 10. 10. 2014, čj. 47303/ENV/14, 1091/570/14, kterým změnilo rozhodnutí KÚOK ze dne 2. 5. 2014, čj. KUOK 34898/2012 a nepovolilo výjimku podle § 56 zákona k záměru „Větrné elektrárny Maletín“. Toto rozhodnutí Ministerstva životního prostředí nabylo právní moci dne 23. 10. 2014.

Průběh řízení

Dnem podání žádosti bylo zahájeno správní řízení o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákona"). Orgán ochrany přírody v oznámení o zahájení řízení ze dne 4. 12. 2014 informoval o zahájení řízení známé účastníky řízení a občanská sdružení podle § 70 odst. 2 zákona. Zároveň orgán ochrany přírody uvedl možné podmínky pro rozhodnutí (vycházejí ze závěru zjišťovacího řízení, z návrhu žadatele, a z předchozího projednání žádosti o povolení výjimky v předchozím řízení). V zákonné lhůtě se podle § 70 odst. 3 zákona jako účastník řízení přihlásilo Občanské sdružení Nízký Jeseník, které zaslalo oznámení ze dne 8. 12. 2014, bez podání vyjádření.

Vzhledem k návaznosti na předcházející správní řízení o povolení výjimky ve věci záměru Větrné elektrárny Maletín, o které byli účastníci řízení informováni, správní orgán nenařídil v předmětném řízení ústní jednání.

Orgán ochrany přírody dále vyrozuměl účastníky řízení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). Zároveň stanovil usnesením ze dne 5. 1. 2015 lhůtu 10 pracovních dnů od obdržení usnesení k tomu, aby účastníci řízení podali svá stanoviska, námitky či návrhy k věci, a to opřed vydáním rozhodnutí. Lhůta pro podání uplynula poslednímu z účastníků řízení dne 26. 1. 2015.

Dne 13. 1. 2015 byla krajskému úřadu doručena žádost ze dne 9. 1. 2015, kterou podalo Občanské sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny, Jestřebí 161, IČ. 22674098, které podalo námitky proti povolení výjimky. Tento subjekt dne 20. 1. 2015 podal další námitky ze dne 16. 1. 2015 proti povolení výjimky.

Dne 14. 1. 2015 se na krajský úřad dostavil zástupce Občanského sdružení Nízký Jeseník, účastníka řízení, za účelem nahlížení do spisu. O nahlížení byl sepsán protokol, který byl vložen do spisu. Orgán ochrany přírody na jeho žádost pořídil kopii žádosti ze dne 10. 11. 2014 a jejích příloh. Dne 22. 1. 2015 bylo krajskému úřadu doručeno vyjádření občanského sdružení Nízký Jeseník ze dne 22. 1. 2015 s návrhem, aby nebyla výjimka udělena.

Pro vydání rozhodnutí jsou k dispozici tyto podklady:

- Žádost ze dne 10. 11. 2014, čj. 101403/2014 s přílohami:

Průvodní dokument pro udělení výjimky (Ing. Aleš Hanslík, 11/2014), Biologické hodnocení – Celoroční biologické posouzení záměru výstavby větrných elektráren spolu s návrhy opatření ke zmírnění uvažovaných negativních vlivů – VTE Maletín (Mgr. Radim Kočvara, 11/2012), vyjádření MěÚ Zábřeh ze dne 16. 1. 2012, Vyjádření provozovatele distribuční soustavy, ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 20. 10. 2014, Situační výkres 1:5000 (Puttner, s.r.o., 07/2014), plná moc k zastupování v řízení ze dne 1. 1. 2014,

- závěr zjišťovacího řízení podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů ze dne 6. 2. 2013, čj. KUOK 15120/2013,
- oznámení o zahájení řízení ze dne 4. 12. 2014, čj. KUOK 108353/2014, s uvedením návrhu podmínek pro záměr,
- oznámení o účasti v řízení - Občanské sdružení Nízký Jeseník, ze dne 8. 12. 2014, čj. KUOK 109027/2014,
- vyrozumění účastníků řízení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 5. 1. 2015, čj. KUOK 113637/2014,
- usnesení o stanovení lhůty k podání návrhů ze dne 5. 1. 2015, čj. KUOK 113659/2014,
- žádost o zařazení jako účastníka řízení a podání námítky – Občanské sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny ze dne 9. 1. 2015, čj. KUOK 3862/2015,
- podání námitek – Občanské sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny ze dne 16. 1. 2015, čj. KUOK 7337/2015,
- protokol o nahlížení do spisu – Občanské sdružení Nízký Jeseník ze dne 14. 1. 2015, čj. KUOK 5089/2015.

Orgán ochrany přírody vychází rovněž ze závěrů, které formuloval odvolací orgán, Ministerstvo životního prostředí ve svém rozhodnutí ze dne 10. 10. 2014, kterým změnil výrok rozhodnutí krajského úřadu ze dne 2. 5. 2014 v předchozím řízení tak, že výjimku nepovolil. Pro údaje k předmětným živočichům a hodnocení vlivu VTE na tyto druhy je využito i odborného stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny ČR k biologickému posouzení (zprac. Mgr. Kočvara, 2012), které bylo zpracováno v předchozím řízení.

Při vydání rozhodnutí o povolení výjimky orgán ochrany přírody vycházel z těchto skutečností a úvah:

Existence jiného veřejného zájmu

Jako jiný veřejný zájem pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona ze zákazů u zvláště chráněných živočichů (realizace zařízení na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů) lze označit skutečnost, že záměr v obecné rovině, svým charakterem, koresponduje s dokumenty o využití obnovitelných zdrojů energie, a to na úrovni národní i evropské.

Podle článku „Právní úprava podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a její vývoj“ (Martin Holík, 2013) podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie byla na úrovni Evropské unie poprvé vyzdvihnuta v Bílé knize o obnovitelných zdrojích energie, která za hlavní důvody uvedla bezpečnost a diverzifikaci zásobování elektřinou, ochranu životního prostředí a sociální a hospodářskou soudržnost. Tyto důvody vedly k přijetí Směrnice 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou, která byla prvním právním předpisem Evropské unie, upravujícím tuto oblast, a stala se tak prvním legislativním rámcem pro trh s obnovitelnými zdroji energie. Význam této směrnice je především v zavedení programů podpory obnovitelných zdrojů energie a stanovení prvních cílových hodnot pro podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů pro jednotlivé členské státy.

Dalším krokem bylo přijetí Směrnice 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, která stanovila společná pravidla pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny a vymezila základní pravidla týkající se organizace a fungování elektroenergetiky, přístupu na trh, kritérií a postupů pro výběrová řízení a udělování povolení, jakož i pravidla pro

provozování sítí. Hlavním cílem této směrnice byl však trvalý nárůst přenosu a distribuce elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, aniž by byla narušena spolehlivost a bezpečnost distribuční soustavy. Evropská legislativa tak apelovala na členské státy, aby přijaly vhodná opatření, umožňující větší prosazení elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.

Dalším významným krokem Společenství, který byl veden především snahou naplnit Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a dalších mezinárodních závazků Společenství, týkajících se snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012, bylo stanovení celkového cíle „20-20-20“, dle kterého by do roku 2020 mělo dojít v rámci Evropské unie k poklesu primární spotřeby energie a produkce skleníkových plynů o 20% a zároveň by se měl zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů energie o 20 %.

Poslední směrnicí, která nahradila Směrnicí 2003/54/ES po jejím zrušení, je Směrnice 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, která stanovuje společný rámec pro podporu energie z obnovitelných zdrojů v rámci Evropské unie. Hlavní význam Směrnice 2009/28/ES však spočívá ve stanovení závazných národních cílů, pokud jde o celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie a podíl energie z obnovitelných zdrojů v dopravě. Směrnice ukládá členským státům povinnost zajistit, aby se v roce 2020 podíl energie z obnovitelných zdrojů rovnal alespoň jeho celkovému národnímu cíli pro podíl energie z obnovitelných zdrojů. Tyto závazné národní cíle jsou v souladu s celkovým cílem „20-20-20“. Členské státy jsou povinny přijmout opatření, která zajistí, aby se podíl energie z obnovitelných zdrojů rovnal podílu uvedenému v příloze této směrnice. Dle přílohy č. 1 Směrnice 2009/28/ES by cílová hodnota podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v roce 2020 měla v případě České republiky představovat 13%. Směrnice dále zavádí povinnost členských států přijmout národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů. Národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů stanoví národní cíle členských států pro podíly energie z obnovitelných zdrojů v dopravě a při výrobě elektřiny.

Od roku 2005, kdy vstoupil v platnost původní zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, vzrostl podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů z 6,1% do konce roku 2012 na 10,5%. V letech 2009 až 2010 došlo k živelnému nárůstu počtu fotovoltaických elektráren a instalované kapacity ve fotovoltaice, a to za výkupní cenu, která neodpovídala aktuálním cenám jednotlivých komponentů. V důsledku toho došlo ke zdražení energie z obnovitelných zdrojů a k její diskreditaci v očích veřejnosti.

Stávající platný zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů č. 165/2012 Sb., který nahradil zákon č. 180/2005 Sb., zavádí v ČR Národní akční plán, který je základním rámcovým dokumentem v oblasti obnovitelných zdrojů. Význam Národního akčního plánu spočívá ve stanovení způsobu, jakým budou dosaženy závazné cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie České republiky v roce 2020, a to formou stanovení průběžných dílčích cílů u podílů energie z obnovitelných zdrojů. Národní akční plán počítá do roku 2020 pouze s pozvolným růstem energie z obnovitelných zdrojů, a to převážně z bioplynu a větru. (Text podle: HOLÍK, Martin. Právní úprava podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a její vývoj. Časopis pro právní vědu a praxi. 2013, roč. 21, č. 1, s. 64 – 75. ISSN 1210 – 9126).

Žadatel odůvodnil umístění záměru do předmětné lokality argumenty, ve kterých spatřuje veřejný zájem na realizaci záměru: výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů energie neprodukuje chemické škodliviny ani skleníkové plyny, vede ke snížení zátěže životního prostředí z konvenčních zdrojů energie a naplňuje požadavky na trvale udržitelný rozvoj společnosti. Realizace záměru přispěje k naplnění cílů na využití obnovitelných zdrojů energie. V závazných dokumentech v rámci energetické politiky se předpokládá využití energetického potenciálu větru s průměrnou rychlostí větší než 5m/s. Lokalita záměru je jedním z vhodných míst k výstavbě VTE, neboť se zde nacházejí lokality

s průměrnou rychlostí větru přesahující 4 – 5 m/s. Vhodnost lokality dokládá i provoz stávající větrné elektrárny. Dále žadatel argumentuje zájmy obce Maletín, které provoz stávající větrné elektrárny přináší nezanedbatelný finanční přínos, a která spolupracuje i s žadatelem a předpokládá další finanční přínos a možnost vytvoření pracovních příležitostí pro místní obyvatele. V rámci zvýšení povědomí občanů o environmentálních přínosech obnovitelných zdrojů energie uvedl, že je součástí záměru rovněž zprostředkování informací formou umístění informačních panelů o VTE.

Obec Maletín s žadatelem ve věci záměru spolupracuje. Podle zveřejněných informací (27. 11. 2014) obec uzavřela s investorem smlouvu o spolupráci, která byla schválena na zasedání zastupitelstva obce dne 26. 4. 2012 a následně podepsána, později doplněna dodatkem. Na úřední desce obce Maletín je uveřejněna nájemní smlouva s investorem na pronájem pozemků za účelem vybudování větrného parku. V konkrétní lokalitě je tedy patrný prokazatelný zájem obce na realizaci záměru.

Veřejný zájem v konkrétní lokalitě v souvislosti s územně plánovací dokumentací

Podle platné územně plánovací dokumentace Olomouckého kraje (Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje ve znění aktualizace č. 1, 2011) je správní území obce Maletín součástí rozvojové osy OS8 Hradec Králové/Pardubice - Moravská Třebová – Mohelnice – Olomouc – Přerov, která byla vymezena v Politice územního rozvoje ČR (2008). Základem rozvojové osy OS8 je jednak stávající vedení I. a III. tranzitního železničního koridoru, jednak plánované ucelení rychlostní silnice R35 do Olomouce, čímž vznikne druhé kapacitní západovýchodní silniční propojení v ČR s předpokládaným dopadem na rozvoj v přilehlém územním pásu.

Mezi úkoly v oblasti územního plánování v obci vyplývá požadavek na zapracování dílčí části trasy koridoru R35 (Mohelnice – hranice Olomouckého kraje). Koridor pro trasu R53 podle Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje ve znění 1. aktualizace (2011) prochází mezi obcemi Maletín a Krchleby. Z hlediska prostorového uspořádání VTE Bylo proto nutné, aby záměr umístění VTE byl s trasou rychlostní komunikace R35 koordinován. Na základě požadavku obce je v územním plánu mj. prověřován požadavek na zanesení lokality na výstavbu větrného parku a lokalita pro umístění 7 VTE je součástí zadání územního plánu.

Z technického hlediska mohou být stavby větrných elektráren situovány pouze v takových lokalitách, kde je dosahováno dostatečné a energeticky využitelné rychlosti větru. Svými parametry byla daná lokalita vytipována jako vhodná. Žadatel přitom uvedl, že teoretická využitelnost ploch se stejnou rychlostí větru jako je zde očekávaná rychlost ve výšce 10 m v rozmezí 5 – 6 m/s a větší se pohybuje okolo 9 % území ČR (po eliminaci vyšších partií pohoří s plochami lesů a chráněných území, kde výstavbu VTE nelze realizovat).

Podle Územní studie Větrné elektrárny na území Olomouckého kraje (Ecological Consulting, a.s., viz <http://www.kr-olomoucky.cz/us-vetrne-elektrarny-na-uzemi-olomouckeho-kraje-cl-921.html>) je záměr umístěn do území podmíněně přípustných vzhledem k doporučené odstupové vzdálenosti od lesa (200 m). V těchto územích je podle studie z důvodů zajištění ochrany ornitofauny vhodné, aby bylo na takových lokalitách provedeno biologické hodnocení. To bylo splněno a vliv záměru byl posouzen podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a projednán v tomto předmětném správním řízení.

Podle Metodického pokynu k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody při vydávání souhlasu podle § 12 a případných dalších rozhodnutí dle zákona č. 114/1992 Sb., které souvisí s umísťováním staveb vysokých větrných elektráren (Věstník MŽP 6/2005) výroba elektrické energie prostřednictvím větrných elektráren nesporně méně zatěžuje životní prostředí než výroba v klasických zdrojích. Ministerstvo životního prostředí proto podporuje úsilí o zvýšení podílu vyrobené elektrické energie obnovitelnými zdroji.

Nejdůležitější přínosy využívání obnovitelných zdrojů energie včetně větrných elektráren lze shrnout do následujících bodů:

- neprodukují emise skleníkových plynů, takže přispívají ke zmírňování klimatické změny (emise CO₂ na obyvatele jsou v ČR o 30 % vyšší, než činí průměr v EU);
- neprodukují emise ostatních škodlivin (oxidy síry, dusíku, uhlovodíky, prachové částice apod.);
- představují jediné, v současné době dostupné, energetické zdroje, které jsou prakticky nevyčerpatelné;
- jsou k dispozici přímo v ČR a není třeba je, na rozdíl od konvenčních zdrojů, dovážet – to představuje kladný přínos k bilanci zahraničního obchodu;
- využívání obnovitelných zdrojů je výrazně decentralizované, tzn., že pozitivně přispívá k bezpečnosti rozvodné sítě;
- energetické využívání obnovitelných zdrojů energie přináší vznik nových pracovních míst a tím snižování nezaměstnanosti.

Nezbytným podkladem je Stanovisko dle zákona č.100/2001 Sb., o posouzení vlivu stavby na životní prostředí nebo závěr zjišťovacího řízení v případě, že bylo posuzování záměru ukončeno již ve fázi zjišťovacího řízení a biologické hodnocení.

Tyto podklady jsou k projednání záměru k dispozici. Záměr není v rozporu s dalšími podmínkami v této metodice.

Na základě výše uvedeného orgán ochrany přírody považuje za prokázané, že pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů existuje veřejný zájem a vztahuje se i na konkrétní projednávaný záměr.

Převaha jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody

V daném správním řízení jde o to, zda umístění zařízení na výrobu elektrické energie využívající větrnou energii právě v této konkrétní lokalitě u obce Maletín splňuje zákonný požadavek převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody. Převaha jiného veřejného zájmu vyplývá z porovnání jiného existujícího veřejného zájmu a zájmu ochrany přírody, tzn. v tomto případě mírou vlivu škodlivého zásahu na přirozený vývoj zvláště chráněných živočichů.

Předmětem řízení je povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů, kteří byli v lokalitě a v okolí zjištěni při biologickém průzkumu (průzkum zpracovala autorizovaná osoba - viz seznam autorizovaných osob k provádění biologického hodnocení <http://www.mzp.cz/>).

Větrné elektrárny vykazují vliv na živočichy jednak při umisťování jednotlivých větrných elektráren a souvisejících zařízení, dále vyvolávají změny podmínek daného stanoviště – tedy biotopu pro výskyt živočichů, např. akustickými a optickými vjemy, a VTE dále působí na živočichy při vlastním provozu.

Z hlediska zájmů chráněných zákonem je především nutno uvést, že záměr není primárně situován do oblastí se zvýšenou ochranou: do koridoru známých tahových cest ptáků, do skladebných prvků územního systému ekologické stability nadregionální nebo regionální úrovně, ptačí oblasti, ani do evropsky významné lokality nebo zvláště chráněného území, jejichž předmětem ochrany by byl některý z druhů ptáků či netopýrů. Záměr není situován do specifického stanoviště, jehož zánik by měl za následek zánik populace druhů.

Zachování druhů z hlediska ochrany

Pokud se týká předmětných druhů zvláště chráněných živočichů, vliv záměru na tyto druhy je diferencovaný. Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy celé populace těchto živočichů. Rušení či případné kolize mohou mít vliv na úrovni jedinců.

Jak žadatel uvedl na základě předloženého biologického posouzení, je reálné očekávat přemístění hnízd křepelky polní do větší vzdálenosti od VTE. Bylo pozorováno, že křepelka polní je akusticky rušena rotory VTE a přesouvá se k hnízdění do vzdálenosti větší než 200 m od VTE. U dalších druhů zvláště chráněných živočichů, u nichž je žádáno povolení výjimky, se případný škodlivý vliv může projevit možnou kolizí s tělesem VTE při provozu.

Na základě závěrů biologického hodnocení byly proto jako další předmětné druhy pro povolení výjimky označeny čáp černý a dva druhy netopýrů, neboť možný vliv u nich nelze úplně vyloučit. Riziko kolize jedinců lze předpokládat, neboť kolize u těchto druhů s větrnými elektrárnami jsou v praxi zaznamenány.

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

Na hnízdištích se zdržuje výhradně v porostech (zejména v obilninách a vojtěšce), z nichž jen vzácně vychází. Druh je tažný, ze zimovišť se vrací na přelomu dubna a května, na zimoviště odlétá od srpna do října. V letech 2001–2003 byla celková početnost na našem území odhadnuta na 5 000–10 000 párů, početnost meziročně značně kolísá. Důležitým faktorem ovlivňujícím populaci v ČR je přežívání na zimovištích a odstřel během tahu, zejména ve Středomoří. Stejně jako koroptev, i křepelku decimuje intenzivní průmyslové zemědělství, nepřímý vliv má aplikace herbicidů (druh se živí semeny polních plevelů). Uvádí se i úmrtnost způsobená prosklenými fasádami budov.

V lokalitě záměru a okolí se vyskytuje pravidelně, umístění hnízd se každoročně mění. Do vzdálenosti 200 m od uvažovaných VTE bylo vymapováno pravděpodobné hnízdění jednoho páru. Ve větší vzdálenosti do 500 m pravděpodobně hnízdí další dva páry, další asi 4 páry hnízdí ve větší vzdálenosti než 500 m. Lze očekávat akustické rušení činností VTE do vzdálenosti 200 m od VTE, hnízdění se přesune do větší vzdálenosti. Riziko přímé kolize s VTE je s ohledem na výšku VTE zanedbatelné. Povolením výjimky nedojde k ohrožení populace druhu (viz Biologické hodnocení, www.koroptvicky.cz).

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

Čáp černý vyhledává především rozsáhlé lesy v blízkosti vodních toků nebo stojatých vod. V bezlesé či přímo kulturní krajině s ojedinělými stromy se vyskytuje jen zřídka; v poslední době však častěji. Po vyhnízdění a za tahu se objevuje i na otevřených vodách. V průběhu 19. století čáp černý vymizel, zřejmě vlivem pronásledování, z celé západní a většiny střední Evropy. Nejnižší stavy byly zaznamenány ve 30. letech 20. století. Počet hnízdících párů se stále zvyšuje: na konci 19. století šlo o nejvýše desítky párů, v letech 1973–77 už 100–150 párů. V roce 1994 proběhlo v Česku sčítání, při němž bylo napočítáno minimálně 288 párů. Na začátku 21. století se stavy čápa černého odhadují na asi 300–400 hnízdících párů. V současnosti jsou již obsazeny všechny vhodné oblasti. V posledních deseti letech se růst populace zřejmě zastavil a kapacita prostředí je naplněna. S přibývajícím počtem čápů černých se však začínají objevovat hnízda i poměrně blízko lidských sídel, vzácně zahnízdí i ve stromořadí nebo břehovém porostu potoka. Příčinou nové situace může být i postupné přizpůsobování čápů černých životu blíže lidem (zdroj: Česká společnost ornitologická).

Hnízdo se nachází ve vzdálenosti 3,5 km od VTE. Druh nevyužívá území uvažovaných VTE k pravidelným přeletům, dotčení hnízdiště není uvažováno. Riziko kolize lze označit za zanedbatelné (známo je 5 kolizí v Evropě, viz biologické posouzení, 2012). Ovlivnění druhu je v předmětném řízení uvažováno, riziko kolizí se může zvyšovat v době vyvádění mláďat (AOPK ČR).

Podle Červeného seznamu IUCN je čáp černý tzv. druhem málo dotčeným, v ČR je hodnocen vývoj jeho početního stavu jako mírný vzestup. Křepelka polní je hodnocena jako druh na vzestupu (oba druhy viz např.: <http://jpsp.birds.cz/>).

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)

Areál rozšíření zahrnuje většinu Evropy, v Asii sahá po jihozápadní Sibiř, Čínu a severní Vietnam, zaznamenán byl také v Africe. V České republice patří mezi běžnější druhy. Obývá spíše nižší polohy, nejpočetněji je nalézán v rybníčných oblastech (jihočeské pánve, jižní Morava). Je to jeden z nejvíce citlivých druhů ke kolizi s VTE ve volné krajině, na území ČR je nejčastěji kolidující. Předpokládá se, že je rušen ultrazvukovými frekvencemi z VTE, předpokládá se ztráta loveckého areálu. Lze očekávat žádné nebo pouze náhodné kolize (zdroje: biologické posouzení, ČESON).

Menší kolonie (okolo 10 ks) žije v Lesnici, ve vzdálenosti 13 km. Frekvence záznamů tohoto druhu v zájmovém území je nízká. Jedná se o druh poměrně hojný, který je zachytitelný detektorem i na velkou vzdálenost. V Evropě patří mezi druhy nejčastěji usmrcované provozem VTE. Dotčení se vzhledem k nepočetnému výskytu a absenci kolize na stávající provozované VTE u Maletín nepředpokládá (biologické posouzení a AOPK ČR).

Netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*)

V České republice se vyskytuje zejména v Pošumaví, na Plzeňsku, na střední a jižní Moravě, kde patří k běžnějším druhům. V některých částech státu je naopak zjišťován jen vzácně (např. ve středních Čechách), považován za jeden z nejhojnějších druhů. Je předpokládáno rušení ultrazvukovými frekvencemi z VTE a zřejmě je přitahován světlem (zdroj: ČESON).

Výskyt v rámci lokality byl zjištěn opakovaně, na přeletu a při lovu. S ohledem na četnost kolizí v rámci Evropy a zjištěné kolize v ČR nelze dotčení druhu vyloučit, na základě aktivity v lokalitě se dá očekávat dotčení spíše nízké (zdroj: biologické posouzení). Větší letní kolonie (150 – 200 ks) se vyskytuje ve Vranové Lhotě, ve vzdálenosti 10 km, v operačním dosahu doletu kolonie v příznivě konfigurovaném terénu. I když je nízká frekvence záznamů na lokalitě, lze s ohledem na četnost kolizí v Evropě dotčení druhu spíše předpokládat (AOPK ČR).

Podle sledování lokality a jejího okolí se jeví aktivita netopýrů v místě uvažovaných VTE v otevřeném prostoru jako velmi nízká. Sledování již provozované VTE u Maletína (Kočvara 2010, 2012) a rovněž 4 VTE u Žipotína (obec Gruna, Pardubický kraj) se zjistila absence většího počtu kolizí netopýrů, která koresponduje s velmi nízkou (na řadě míst nulovou) letovou aktivitou v okolí těchto VTE. Jediným nálezem v oblasti je nález netopýra hvízdavého na lokalitě Žipotín v září 2011 u dříve realizovaných VTE.

Pozn. OOP: V současné době není v platnosti závazná metodika, která by stanovila parametry pro posuzování vlivu VTE na jednotlivé druhy či skupiny živočichů. V biologickém posouzení využívá zpracovatel poznatky ze zahraničí a z pozorování na provozovaných VTE v ČR. K zadání Ministerstva životního prostředí zpracovala Metodiku posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry Česká společnost pro ochranu netopýrů (Řehák, Bartonička, 2012). V podmínkách pro monitoring vlivu VTE na živočichy je proto na tuto metodiku odkazováno (řešení bylo přijato v předchozím řízení).

Z výše uvedeného vyplývá, že existence předmětných druhů živočichů z hlediska jejich ochrany není ohrožena. Dotčení druhů provozem VTE vychází z dosavadních zkušeností, podle kterých je předpokládáno, nelze je explicitně stanovit. Lze je předpokládat na úrovni jedinců. Orgán ochrany přírody učinil závěr, že v tomto případě je splněna podmínka, že záměr nemá potenciál způsobit zánik populací předmětných druhů živočichů.

Jiné uspokojivé řešení

Nebylo formulováno jiné uspokojivé řešení, které by vedlo k realizaci záměru (vyjma nulového či redukováného, které z posouzení vlivu na životní prostředí nevyplynuly). V předmětném řízení nebylo nalezeno vhodnější uspokojivé řešení, které by mělo menší

dopad na zvláště chráněné druhy živočichů.

Předpokládaná vyhodnocení vlivu bude možné potvrdit a konkrétní poznatky z dané lokality získat monitoringem vlivu provozu VTE na ty skupiny živočichů, které mohou být dotčeny, tj. ptáků a netopýrů. V nutném případě, pokud by se prokázala významná mortalita některých druhů, bylo by nutno přistoupit k následné regulaci provozu VTE, např. v nočních hodinách rizikového období (ČESON, Doporučení provozních opatření s cílem eliminovat riziko kolize netopýrů s větrnými elektrárnami).

Důvod pro povolení výjimky podle § 56 odst. 2, písm. c/ zákona

Záměr má svým charakterem význam pro životní prostředí, zejména z důvodu, že využití obnovitelných zdrojů pro výrobu energie je méně zatěžující životní prostředí než výroba energie z fosilních paliv. Záměr má také význam ekonomický, s čímž zákon počítá, neboť zákonným důvodem k povolení výjimky jsou naléhavé důvody veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. V místním měřítku má záměr podporu. Je situován v územním obvodu obce Maletín, která má zájem na realizaci záměru a uzavřela s investorem smlouvu o spolupráci (schváleno v březnu 2012 na jednání zastupitelstva obce). V současnosti je nedaleko obce již jedna VTE provozována. Záměr s podporou místní samosprávy nemá čistě komerční účel.

Podle zákona o podpoře obnovitelných zdrojů energie je nastavena podpora pro nové výrobní elektřiny nebo výrobní zdroje elektřiny využívající větrnou energii (zákon č. 165/2012 Sb., ve znění zákona č. 310/2013 Sb.). Orgán ochrany přírody vycházel z daných skutečností s tím, že je mimo rámec jeho věcné příslušnosti, aby např. efekt energie dodávané do distribuční sítě v daném konkrétním řízení kvantifikoval. Povolením výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů není povolována stavba větrného parku. Záměr bude nepochybně zkoumán příslušnými orgány i z hlediska reálnosti připojení energetického výkonu do distribuční sítě.

Žadatel shrnuje přínosy záměru: na úrovni obce lze zmínit využití místního potenciálu obnovitelných zdrojů energie, přítomnost zdroje energie bez omezujícího vlivu (minimální zábor půdy nebrání zemědělskému využití pod stroji, minimální spotřeba surovin zatíží minimálně dopravu), zdroje energie s bezpečným odstupem od obydlí mají technologický režim, který eliminuje noční hluk, vysokou účinnost technologického řešení, stavba po ukončení životnosti nebude zatěžovat, neboť po demontáži nezanechá na místě žádné stopy. Na úrovni lokální je nutno vzít v úvahu potřebu dodávky elektrické energie, resp. podporu stability elektrické distribuční soustavy. Zvýší se podíl obnovitelných zdrojů na výrobě energie, umožní se zapojení místních firem při stavebních a údržbových pracích při realizaci stavby (zemní práce, betonáž, montážní práce), provozu či jejím odstranění.

Ke stanoveným podmínkám povolení výjimky

Orgán ochrany přírody stanovil v rozhodnutí výše uvedené podmínky za účelem minimalizovat dotčení jedinců zvláště chráněných živočichů podle opatření, která vyplynula ze zjišťovacího řízení podle § 7 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a z biologického posouzení. Do výroku rozhodnutí jsou zapracovány podmínky, které vyplynuly ze závěru k posouzení vlivu záměru na životní prostředí čj. KUOK 15120/2013 ze dne 6. 2. 2013 – jsou převzaty podmínky II.1, II.3, III.4 – tyto podmínky jsou ve výroku rozhodnutí uvedeny tak, že jejich formulace byly upraveny a konkretizovány podle účelu tohoto řízení.

Pro provádění specifických opatření v zájmu ochrany předmětných zvláště chráněných živočichů je důležitá součinnost s kvalifikovanou osobou (přírodovědcem), která může (i v zájmu investora) jednak dozorovat realizaci a funkčnost uložených opatření, jednak operativně řešit situace s neočekávaným výskytem zvláště chráněných druhů živočichů před zahájením stavebních prací, případně i v průběhu stavby. Smyslem činnosti je, aby

nedošlo k poškození, zranění nebo rušení živočichů, tzn. porušení zákona. Touto kvalifikovanou osobou k provádění biologického dozoru může být osoba, která je schopná determinace zvláště chráněných druhů jako osoba s autorizací k provádění biologického hodnocení podle § 67 zákona, příp. členové odborných spolků - České společnosti pro ochranu netopýrů, Česká společnost ornitologická apod. – k podmínce 1.

Pro přímou ochranu jedinců chráněných živočichů, jako prevence proti škodlivému zásahu do jejich vývoje, je stanovena podmínka aktuálního ohledání místa před zahájením stavby a sledování místa stavby v průběhu prací z hlediska výskytu zvláště chráněných druhů - k podmínce 2. Stavební činnost má být zásadně prováděna v období mimo hnízdění ptáků, aby ptáci nebyli nežádoucím způsobem rušeni v době hnízdění. Je stanoveno, že skryvka svrchní vrstvy půdy bude provedena v období mimo vegetaci (mimo období hnízdění) - k podmínce 3 a 4 rozhodnutí (též podmínka II.1 a II.3 závěru zjišťovacího řízení).

Požadavky na osvětlení VTE jsou dány z bezpečnostních důvodů (světelné letecké překážkové značení). Požadavky na provedení, úpravu, barvu světla a frekvence záblesků jsou stanoveny za účelem umožnit živočichům rozpoznání překážky. Přerušované světlo je pro ptáky méně lákavé a vhodnější je světlo červené. Stálé nebo rychle pulzující světlo působí na ptáky rušivě a vede ke změnám chování, kdy mohou až narazit do osvětlené plochy - k podmínce 5. Matná povrchová úprava VTE vychází z metodiky MŽP pro VTE (vyloučení nežádoucího zrcadlení), stejně jako vyloučení eventuálního připevňování dalších zařízení a reklam na stožárech VTE, mají zabránit případným střetům živočichů s tělesem VTE - k podmínce 6. Odborná doporučení se shodují, že pro živočichy nemá smysl barevně značit listy rotoru, neboť toto opatření je neúčinné.

Monitoring živočichů v délce dvou vegetačních let po zahájení provozu větrných elektráren má přinést poznatky o reálné míře ovlivnění podmínek biotopu, ověří, zda dojde k naplnění předpokladů o vlivu na živočichy, případně přinese konkrétní poznatky, zda a v jaké míře případně dochází ke střetům s živočichy. Monitoring bude zahájen již v následujícím období po zahájení provozu zjara, aby byla zachycena již celá vegetační (hnízdění) doba, celkem dvě období – k podmínce 7. Provádění monitoringu je v souladu se závěrem zjišťovacího řízení (III.4). Důraz na sledování v období od července do října vyplývá ze skutečnosti, že zejména v tomto období dochází ke kolizím s VTE (letová aktivita mláďat). Z kontrolních důvodů požaduje orgán ochrany přírody předat závěrečnou zprávu s výsledky monitoringu v souvislosti s oznamovací povinností danou zákonem (§ 56 odst. 6 zákona) - k podmínce 8.

Po provedeném monitoringu bude zřejmé reálné ovlivnění biotopů zvláště chráněných živočichů, neboť potvrzení očekávaných vlivů záměru na základě zkušeností se srovnatelnými záměry a okolností výskytu zvláště chráněných živočichů na místě nelze zjistit jiným způsobem. V případě neúnosného vlivu provozu VTE nad rámec této výjimky by bylo namístě řešit možnost případné regulace provozu VTE.

Vypořádání vznesených námitek a připomínek účastníků řízení

A. Podání Občanského sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny ze dne 9. 1. 2015 – žádost o zařazení jako účastníka řízení, námítka proti povolení výjimky

Toto občanské sdružení (OS), které podle spolkového rejstříku vzniklo dne 26. 10. 2007, nepožádalo podle zákona o informování podle §70 odst. 2 zákona. Nemohlo být adresně informováno o zahájení řízení. V podání nepožádalo souběžně o informování o zahájených řízeních.

V procesu zjišťovacího řízení nebyly vypořádávány připomínky tohoto OS (k účasti v řízení podle § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Na podatele – občanské sdružení proto správní orgán pohlíží jako na účastníka řízení ve smyslu § 28 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád). Vzhledem ke zřejmému zaměření OS správní orgán nerozhodl usnesením podle § 28 správního řádu, že OS není účastníkem předmětného řízení. Postupoval při posuzování jeho účasti ve prospěch účastníka řízení.

K věcné stránce podání:

OS uvádí, že přínosy uváděné v žádosti a přiložené dokumentaci, zejména energetické, nevyváží negativní vliv na životní prostředí a krajinný ráz. Bez posouzení vlivů na životní prostředí procesem EIA v celém rozsahu nemůže být zcela prokázáno, že celospolečenský zájem na realizaci větrného parku výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany přírody, konkrétně pro zvláště chráněné druhy živočichů. Tito budou negativně ovlivněni a rušeni, budou nuceni opustit svá dosavadní stanoviště. Jejich výskyt by se pravděpodobně v lokalitě zvýšil, pokud nebude záměr výstavby větrného parku realizován. Realizace parku o 7 větrných elektrárnách bude znamenat zásadní zásah do krajinného rázu dané lokality i dalekého okolí. Nesouhlasí s povolením výjimky především pro nedostatečné prokázání veřejného zájmu, soukromý zájem podnikatelského subjektu nepřevažuje nad veřejným zájmem ochrany přírody.

K tomu: Při porovnání veřejných zájmů byla vyhodnocena převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody (ochrany zvláště chráněných druhů živočichů). Rušení předmětných živočichů bylo vyhodnoceno jako únosné z hlediska zachování populací. Úvahy o zvýšení výskytu bez stavby VTE, tj. oproti stavu v současné době, nejsou opodstatněné, živočichové mají obsazena svá teritoria.

K otázkám dotčení krajinného rázu a procesu posuzování vlivu na životní prostředí orgán ochrany přírody konstatuje, že k těmto skutečnostem není příslušný a tyto otázky nejsou předmětem řízení. Zásah do krajinného rázu podle § 12 odst. 2 zákona je posuzován samostatně a souhlas vydává orgán obce s rozšířenou působností. Hodnocení vlivu na životní prostředí proběhlo u příslušného orgánu a závěr zjišťovacího řízení je podkladem v předmětném řízení. Podmínky tohoto závěru jsou zapracovány do podmínek tohoto rozhodnutí. Záměrem není realizován čistě soukromý zájem podnikatelského subjektu, když pokrývá i veřejný zájem a má podporu místní samosprávy.

B. Podání Občanského sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny ze dne 16. 1. 2015 – námitky proti povolení výjimky - podatel uvedl

1. Záměr výstavby VTE je v rozporu se stávajícím územním plánem obce Maletín

K tomu: Záměr VTE je součástí aktuálního zadání územního plánu obce Maletín. Soulad územně plánovací dokumentace a navrhovaného záměru je posuzován příslušným orgánem v územním a stavebním řízení. Právní posouzení této otázky není předmětem řízení o povolení výjimky, které vypořádává jednu ze zákonných podmínek pro povolení stavby.

2. Příloha žádosti ze dne 10. 11. 2014 obsahuje vyjádření Městského úřadu Zábřeh ze dne 16. 1. 2012, daná lokalita spadá pod stavební úřad Městského úřadu Mohelnice

OS nesouhlasí s povolením výjimky.

K tomu: Vyjádření není povinnou součástí (podkladem) žádosti. Podání žádosti je plně v kompetenci žadatele. Orgán ochrany přírody toto vyjádření pouze vzal na vědomí, neboť není rozhodující pro předmět tohoto řízení. K otázce nesouhlasu podatele z důvodu nedostatečného prokázání veřejného zájmu viz vypořádání předchozí námitky v bodu A), poslední odstavec.

C. Vyjádření Občanského sdružení Nízký Jeseník ze dne 22. 1. 2015

Toto vyjádření bylo podáno po lhůtě podání návrhů, která byla stanovena usnesením čj. KUOK 113659/2014 ze dne 5. 1. 2015. Lhůta 10 pracovních dnů účastníku řízení uplynula 21. 2. 2015 (usnesení bylo doručeno do datové schránky dne 7. 1. 2015).

Účastník řízení podal námitky, domnívá se, že výjimku udělit nelze, neboť nejsou splněny podmínky pro její udělení.

1) MŽP ve věci rozhodovalo a výjimku neudělilo. Žádá, aby toto rozhodnutí bylo vzato jako jeden z podkladů pro nové rozhodnutí. Nová žádost je nekompletní. Dotčené druhy jsou popsány pouze v rozsahu jedné stránky. MŽP přitom vytýká, že výčet dotčených druhů byl při projednání rozšiřován a zjišťován „za běhu“. Nový zkrácený popis je zásadním způsobem zjednodušený a v rozporu se skutečnostmi, které vyšly najevo v řízení vedeném KÚOK v letech 2012 - 2014, obzvláště při ústním jednání na krajském úřadu v r. 2014.

Na předmětné lokalitě byla pozorována celá řada chráněných druhů, u nichž jsou jisté mortality kolizemi (netopýr rezavý a hvízdavý) a rušením (čáp černý a křepelka polní), což na ústním jednání bylo jednoznačně řečeno. Účastník řízení také v předchozích vyjádřeních vyjadřoval nesouhlas se závěry provedeného průzkumu Mgr. Kočvary. Tato osoba má podle názoru účastníka řízení na vydávání posudků pro investory v oblasti energetiky založenu živnost a posudky jsou vypracovávány tendenčně, je podhodnoceno množství přítomných jedinců a pravděpodobně i pozorovaných kolizí (uvádí konkrétní příklad na lokalitě VTE u Rejchartic). Při jednání v r. vyšlo najevo, že bylo podhodnoceno riziko kolize s netopýry, nová žádost vychází ze zcela neúplných podkladů jako v předchozím řízení a tento zásadní nedostatek přetrvává.

K tomu: Orgán ochrany přírody využil v rozhodnutí vydané rozhodnutí MŽP v předchozím řízení pro záměr VTE Maletín jako názor odvolacího orgánu, kterým je v řízení vázán.

Stávající žádost ze dne 10. 11. 2014 je podána pro ty druhy, které byly označeny již v předchozím řízení a pro které bylo vydáno původní rozhodnutí. Žadatel označil jako přílohu žádosti biologické hodnocení zpracované Mgr. Kočvarou – to bylo předloženo již v předchozím řízení (Celoroční biologické posouzení záměru výstavby větrných elektráren spolu s návrhy opatření pro zmírnění uvažovaných negativních vlivů“, Mgr. Radim Kočvara, 11/2012). Není patrná snaha žadatele o zjednodušování skutečností ve věci údajů o výskytu a vyhodnocení vlivu na živočichy. K výhradám k osobě zpracovatele biologického posouzení - podle veřejně přístupné databáze Seznam autorizovaných osob podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů pro účely provádění biologického hodnocení (viz www.mzp.cz) je Mgr. Kočvara autorizován. Orgán ochrany přírody není příslušný k udělování či přezkoumávání autorizací osob (příslušné je Ministerstvo životního prostředí). Z praxe je orgánu ochrany přírody známo, že v dané problematice má zpracovatel již značné zkušenosti v celorepublikovém měřítku a má k dispozici vlastní poznatky z lokalit provozovaných VTE, což u jiných autorizovaných osob není běžné. Orgán ochrany přírody nemá důvod odbornost autorizované osoby zpochybňovat.

2) Žadatel nespecifikuje, jaký je předpokládaný výkon větrných elektráren, z typového označení se lze pouze domnívat, že instalovaný výkon bude 3 x 7MW. Žadatel tedy v první řadě nesplnil povinnost výslovné formulace veřejného zájmu ve vztahu ke konkrétní posuzované lokalitě. Všechny formulace jsou vedeny pouze v obecné rovině a míra jednotlivých přínosů záměru není konkretizována.

K tomu: Pro účely posouzení v předmětném řízení je uvažováno s výkonem odpovídajícím typovému označení VTE, zejména pro rozměrové parametry. Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie není závislá na konkrétní úspoře, ani není definována určitým výkonem.

- Tvzení týkající se stabilizace distribuční sítě považuje účastník řízení za absurdní a zcela nepravdivé. Není principiálně možné, aby fluktuující zdroj, jehož výkon není závislý na poptávce, ale na počasí, mohl být využíván ke stabilizaci sítě. Zanedbatelná výroba energie nebo negativní vliv na rozvodnou soustavu rozhodně nelze označit za veřejný zájem. Vzhledem k zcela absurdnímu obsahu dopisu ze dne 9. 9. 2014 je důvodné se domnívat, že jde o podvrh a žádá ověření jeho pravosti. Není znám mechanismus, kterým by VTE mohly přispět k celkové stabilizaci distribuční soustavy. Tvzení, že elektrickou energii není možné do stanice Krasíkov přivést z jiného zdroje než z VTE Maletín, je naprosto absurdní. Z jakých zdrojů je do Krasíkova přiváděna elektrická energie nyní, kdy plánovaný záměr není ještě realizován? Do rozvodny v Krasíkově je vyveden minimálně výkon přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně, který má pro stabilizaci rozvodné soustavy zásadní pozitivní vliv. Oproti tomuto výkonu je instalovaný výkon zcela zanedbatelný a v žádném případě není možné hovořit o veřejném zájmu na této výstavbě z hlediska stabilizace sítě.

K tomu: Je pochopitelné, že záměr musí mít vyřešené vyvedení energetického výkonu a připojení k distribuční soustavě. K těmto otázkám není orgán ochrany přírody příslušný.

- Žadatel v nové žádosti popisuje situaci využití obnovitelných zdrojů v ČR, vychází ovšem ze zcela zastaralých dat z roku 2009 - 2010, která jsou radikálně odlišná od současné situace, cituje zákon č. 180/2005 Sb., který byl zrušen. Platný zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie byl na konci roku 2013 z důvodů extrémních ekonomických nákladů na obnovitelné zdroje energie novelizován v tom smyslu, že se státní podpora pro mj. větrné elektrárny ke dni 2. 10. 2013 ruší. Z toho je patrné, že ekonomický význam větrných elektráren je vysloveně negativní a je ve veřejném zájmu podobné záměry nerealizovat. Dochází k ohrožování konkurenceschopnosti české ekonomiky. Cílový podíl obnovitelných zdrojů 13 % na hrubé domácí spotřebě elektřiny pro rok 2020 je již v podstatě splněn nyní a neexistuje obava, že by nebyl naplněn.

K tomu: Vedle již uvedeného lze např. uvést mj., že podle zveřejněných informací (http://www.mzp.cz/cz/ochrana_klimatu_energetika) v současnosti probíhá příprava nové koncepce ochrany klimatu, která by měla být předložena vládě České republiky ke schválení v roce 2015. Jedním z hlavních cílů v oblasti energetiky je zajištění energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém horizontu. Současné znění Státní energetické koncepce předpokládá, že bezpečné dodávky energie za přijatelnou cenu budou garantovány přednostním využitím všech dostupných tuzemských energetických zdrojů při využití nejlepších dostupných technologií a způsobem maximálně šetrným k životnímu prostředí.

Podle zveřejněných klíčových indikátorů životního prostředí význam obnovitelných zdrojů energie (OZE) v české energetice roste. Každoročně stoupá jimi vyrobené množství energie i podíl na celkové vyrobené energii v ČR. V roce 2013 bylo z těchto zdrojů vyrobeno 9 244 GWh, což je o 14,6 % více než v předchozím roce. Toto množství odpovídá 10,6% podílu na celkové výrobě elektřiny. V roce 2012 činil tento podíl 9,2 %. Do roku 2010 byly hlavním a největším zdrojem elektřiny z OZE v ČR vodní elektrárny. Díky podpoře obnovitelných zdrojů však význam dalších druhů obnovitelných zdrojů nabýval na významu a nyní je struktura výroby elektřiny z OZE relativně pestrá a poměr jednotlivých zdrojů poměrně vyrovnaný. U vodních a větrných elektráren se meziročně zvýšila výroba o 28,4 %, resp. o 15,6 %. U těchto zdrojů jsou výrazné meziroční změny způsobeny příhodnými meteorologickými podmínkami, neboť instalovaný výkon se u obou typů zdrojů změnil jen minimálně. Indikativní cíle pro podíl OZE pro rok 2010 byly v daném termínu splněny. Po aktualizaci Státní energetické koncepce (SEK) a Státní politiky životního prostředí ČR (SPŽP ČR) směřuje ČR v současné době ke dvěma indikativním cílům, týkajícím se výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. SPŽP ČR převzala cíl

vyplývající z evropské směrnice, tj. podíl OZE na hrubé konečné spotřebě energie 13 % do roku 2020. Tento cíl byl dosažen v roce 2012 hodnotou 13,4 %. V roce 2013 se tento podíl ještě zvýšil, a to na 13,7 %. Druhým cílem, vyplývajícím z aktualizované SEK, je dosažení podílu OZE na výrobě elektřiny nad 15 %. V roce 2013 činil tento podíl 10,6 %.

Jak je patrné z výše uvedených mezinárodních dokumentů (např. Kjótský protokol) a dokumentů EU, „podpora“ pro využívání obnovitelných zdrojů energie je jako veřejný zájem deklarována obecně. Tato podpora nemusí spočívat ve formě konkrétních dotací z veřejných rozpočtů jednotlivých zemí. V ČR je aktuálně podle novely zákona č. 165/2012 Sb. podpora OZE omezena, nikoli zrušena. Podpora pro nové výrobní elektřiny využívající biomasu, větrnou energii a geotermální energii je pro rok 2015 stanovena Energetickým regulačním úřadem. K tomu viz přechodná ustanovení zákona č. 310/2013 Sb.

Orgán ochrany přírody není v předmětném řízení příslušný k přezkoumávání koncepcí a postupů, jakým způsobem má být stanovených cílů využití OZE dosaženo. Technické otázky spojené s dodávkami elektřiny a vlastní povolení stavby jsou věcí jiných příslušných orgánů.

- Z popisu je zřejmé, že Česká republika není vhodnou lokalitou pro instalaci těchto staveb. Tento fakt ovšem nemůže být používán jako podpůrný argument pro to, aby byly větrné elektrárny v lokalitě budovány, protože neexistuje veřejný zájem VTE stavět.

K tomu: K existenci veřejného zájmu výše v textu odůvodnění.

- Investor uvádí, že na 1 MW instalovaného výkonu je vytvořeno 15 - 19 pracovních míst. Realizace záměru by tak měla přinést 315 - 400 pracovních míst. To považujeme za zcela absurdní. Záměr může přinést pouze jednotky pracovních míst, což vzhledem k investičním nákladům více než půl miliardy korun považujeme za zcela zanedbatelné číslo.

K tomu: je nepochybné, že zejména stavební práce spojené s výstavbou záměru, pokud bude realizován, přinesou pracovní příležitosti. Z hlediska vlivu záměru na zvláště chráněné živočichy není rozhodující konkrétní počet pracovních míst.

3) Účastník řízení upozorňuje na zavádějící vyjádření Městského úřadu Zábřeh ze dne 16. 1. 2012, týkající se souladu záměru s územním plánem. Jednak MěÚ Zábřeh není příslušný rozhodovat o dané lokalitě, dále pak není pravda, že by byl záměr v souladu s územním plánem obce Maletín. V současné době je projednáván návrh změny územního plánu, který VTE povoluje a do jejího schválení je záměr s územním plánem v rozporu. V obci Maletín existuje proti stavbě VTE odpor a je otázkou, zda ke změně územního plánu vůbec dojde.

K tomu: soulad stavby s územně plánovanou dokumentací je nezbytnou podmínkou umístění a povolení stavby. To je v působnosti stavebního úřadu. Orgán ochrany přírody není v otázce územního ani stavebního řízení příslušný. K námitce nepříslušnosti MěÚ Zábřeh viz vypořádání námítky v druhém bodu písm. b). Na základě zveřejněných smluv a dokumentů obec Maletín záměr podporuje, a je patrné, že jej neodmítají i některé místní spolky.

Dále účastník řízení uvedl: Investor se opakovaně snaží vytvořit dojem, že udělení výjimky je posledním krokem v povolovacím procesu a vytváří tak na krajský úřad nátlak pro udělení výjimky. Při ústním jednání v r. 2014 např. tvrdil, že již získal souhlas se zásahem do krajinného rázu, přitom závazné stanovisko nebylo do dnešního dne vydáno. To považujeme za neakceptovatelné.

K tomu: Podle § 2 odst. 2 správního řádu správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze

k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Orgán ochrany přírody je příslušný k povolení výjimky podle § 56 zákona. Jedná se o samostatné správní řízení, které není podmíněno vypořádáním zásahu do krajinného rázu, ke kterému je příslušný jiný orgán ochrany přírody (úřad obce s rozšířenou působností). Povolení výjimky je jedním z nezbytných podkladů pro stavební řízení. Povolení výjimky podle § 56 zákona není a nemůže být konečným povolením k realizaci záměru.

Závěr:

Orgán ochrany přírody respektoval vydané dokumenty v oblasti využití obnovitelných zdrojů (ke stanovení veřejného zájmu) a v řízení projednal umístění záměru ve vztahu k přírodnímu stanovišti a k daným druhům zvláště chráněných živočichů. Pokud při porovnání veřejných zájmů vyplývá, že ovlivnění zvláště chráněných druhů je únosné, neboť výskyt živočichů a jejich populace neohrožuje, nezbyvá než připustit, že záměr je z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů realizovatelný (existující veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody).

Orgán ochrany přírody vyhověl žadateli a povolil výjimku, neboť dospěl k závěru, že jsou splněny zákonné podmínky pro udělení výjimky ve smyslu § 56 zákona pro předmětné druhy zvláště chráněných živočichů. V daném případě nelze najít jiné uspokojivé řešení ke splnění účelu záměru ve vztahu k ochraně zvláště chráněných živočichů. Lze předpokládat, že nedojde k ohrožení populací druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Opatření v zájmu ochrany živočichů jsou obsažena v podmínkách, stanovených ve výroku rozhodnutí.

Toto rozhodnutí nenahrazuje další povolení či závazná stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody, zejména stanovisko k zásahu do krajinného rázu podle § 12 zákona. Při opětovném nedodržování podmínek tohoto rozhodnutí může dojít podle § 84 odst. 1 zákona ke změně nebo zrušení povolení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním u Krajského úřadu Olomouckého kraje ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy, nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Podané odvolání má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Bc. Ing. Renata Honzáková
vedoucí oddělení ochrany přírody
Odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník:

- *účastníci řízení doporučeně nebo prostřednictvím datové schránky:*

VTE Maletín s.r.o., Krajiní 233, 290 01 Poděbrady-Kluk

Ing. Aleš Hanslík, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (zmocněnec)

Obec Maletín, Maletín 21, 789 01 Zábřeh

Občanské sdružení Nízký Jeseník, Těšíkov 9, 785 01 Šternberk

Občanské sdružení na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí Zábřežské vrchoviny,
Jestřebí 161, 789 01 Zábřeh

- *na vědomí (DS):*

Městský úřad Mohelnice, OŽP, U Brány 906/2, Mohelnice

KÚOK – IPPC - zde

Za správnost vyhotovení odpovídá:

RNDr. Miroslava Kudýnová